

Landamerkjaskjöl 1270-1887

Aðfnr. 56, örк 40

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Icelandic Reykjavíkur 1883.

O

Opfer ad vör undirskrifadir höfum, yfir
borð sinnar heidrunar þejastjórnar í fundi
21. day. Desemberins ársins 1880, rannsakað
enjol þau, sem vör. höfum hafi undir
höndum og getað aflað, viðvirkjandi landa-
merkjum. Reykjavíkur laundz verda landa-
merki þau, sem sín skal greina.

1. Þó austanverðu verda landamerkin. Dala-
fjörðarslokur frá sjó, það sem hann
núr uppt að Kringlumýri, yfir upptökum
háus, eta fróf þó sem hann þos er
ordinn að einscum slakkt, sjónhending
beina seðus Kringlumýri, yfir sulus yfir
fæðjuhlíð i Faxaheldu, sem er austanverð
vid Fæsvoysaeyjum, yfir níður í hana fram
vid Fæsvoys, sem er austarstors vid rojnum,
yfir nefudur eo Hauzandi. —

2. Þó sunnanverðu verda landamerkin:
Fæsvoys frí Hauzanda y vestur að
Hauzahamri, sem eimur eo nefudur
Hlígandi, sem er fjaðarslátland. Hamar,
nokkrus í landsudur frí Nausthol, þaða
liggja landamerkin beina steini að
moðuráll að stórum klett. Það steini í
vestari verði fæðjuhlíð, sem á eo klappard
ordid. Landamerki y þos undir áslalid
1839 y ofan í hann kross (x). — Þó þessum
steini eru landamerki bein lína í steini
eim syðs y austarst í Skillinganeskolum,

sem og er á klappas orði. Lundamerki
og þar undir ástalid 1839, þóðan eru
lundamerki bein lína í Lundahól,
miðri vid Skejafjörð, ís þos' vestur Skej-
fjörður vestur að góði þeim, sem til
þorsa hefis blautum verit frá sjó austan-
vesti vid Þjórnarhúsavík, og vestanverð
vid Kaptaskjöl, beina stefnu norður yfir
meid og í vestur endamur á Lidsfjörð, og sem
nefudur er Steinbogi, og er

3. göður fessi lundamerki bojarlauss eins
að vestans verdu.
4. Að norðanverdu ræður Lidsfjörður með að
máls vid tanja eins, sem genugur í Lidsfjörða
tudur í Lidsfjörður austanverða, og skal þóðan
draga línu yfir sker þá vid Ríðgraula
austanverðan, og beri í sniðja Reykjaoíku-
holma, sem sas eru nefudir, ór því vestur
Kollafjörður, umg Raudaróslund tekur vid.
5. Lundamerkin að milli Reykjaoíkurs lands að
fumman og Raudarás að norðan, og lína,
dregin beinh í upptökum Gíulbjarnarlokss
vestur yfir Raudarósholt i vörðu þá, sem
stendur eftir að holtinn og eins beinh afraum
yfir líkla vörðu vestur í Raudarósholti og
nidas í Raudaró (eda Raudaróslak) en hinn
ræður Raudaróslundi að vestanverdu. —
6. Lundaróslundi er að eins hin ungjölu líni,
scoð sem þau eru eini, og
7. Hid sama er um Gíulbjarnarlinn (numeraudi-
tinns leirs lögja).
8. Þegar til lundamerkja kemur millum
Sels og Reykjaoíkur, gelum vís eigs behvar set.

en land sels sí at eins hin um girtu lím,
eftir því sem göndarinn ráða um hóerfis
þau, fárra með að það land vestanverð vid
sel, sem ógökh er, heyrir eigi heim límis fel-
til.

9. Bráðradisland es heldur eigi meira en að
eins lím það, sem vor þá, þegar hinum
niverandi eigaundi þess kappsti það nokkrum
fyrir 1860; en síðan hefir hann stokkast
tunni mikil, og fárum vís eigi sét, að hann
geti kallað útgardala þessa sína eigin, nái
heldur miðri þá, sem hann hefir rekktar
summan fráum líðeljarnar austanverðar,
og að sama verður ofan á um blett þarm.
Sem Bráðradiseigaundin hefir um girt og
rekktar miðri vid sjónum, norðaustanverð
vid vegum, eða vid suðum á líðagruna.

A hinum býjum gekum vís eigi neitad
því, að líkindi eru til, að sel hafi átt
nokkrum tilkall til afnata útgardar Reykja-
víkur, að réttir tilkalla vid býnum og klíðar-
hús. En til þess að koma ekki fá rann-
sóknun á þessum alriki og ef til vilt mala-
fórum, vildum vís ráða hinum heidruðu
býjastjórn til, að sleppa krofnum sínum
til þess lands, sem eigaundi Bráðradis um
þegar hefir grótt ut af ykkh. f. e. útgardala
Bráðradistúnum, miðras þeirras, og hann
þegar hefir ykkh vid suða líðeljarnar og
heims um girta bletsi miðri vid sjónum, gegn
því að hann sleppi að sínum leyfi öllu til-
kalli til nokkrum annars klata útgardar

Reykjavíkur, eða þess lands, sem liggur
fyrir utan Þorunesfudar gildingar á seli
og Bráðardali. -

10. Arnarhóllsland er og adgreint með gildingum
fríþojarlausnum, þó svo, að utan Arnarhólls-
lands heyrir Þórar eftir Nyþojarbleltum, sem
svo er nefdur, fyrir austan Arnarhóllsins,
og Klapparöldum. -
11. Nýalinn súður frí Hólavelli og Landakotshólmum,
svo sem það miðið es umgjörð með kleingöldi.

Reykjavík h. 15. febrúar 1883

Atrofónassur M. M. Tríðíkumár. G. Þórsson

Reyndarálit þótt er samþykkt
af þojarþjónum a'fund humar 15. febr. 1883

votar

C
Atrofónassur

Skjalasafn Reykjavíkurbæjar

.077.3 - .071.5

Aðfnr. 56

Landamerki Reykjavíkur 1883.

Eptir að vér undirskrifaðir höfum, eptir boði hinnar heiðruðu bæjarstjórnar á fundi 21. dag. Desembermánaðar 1882, rannsakað skjöl þau, sem vér höfum haft undir höndum og getað aflað, við-víkjandi landamerkjum Reykjavíkur lands, verða landamerki þau, sem nú skal greina:

1. Að austanverðu verða landamerkin: Fúlutjarnarlákur frá sjó, það sem hann nær upp að Kringlumýri, og úr upptökum hans, eða frá því sem hann þar er orðinn að einum stokk, sjónhending beina suður Kringlumýri, og suður yfir Öskjuhlíð í Facakeldu, sem er austanvert við Fossvogsveginn, og niður í hamar þann við Fossvog, sem er austastur við voginn, og nefndur er Hangandi.

2. Að sunnanverðu verða landamerkin:

Fossvogur frá Hanganda og vestur að Haugahamri, sem einnig er nefndur Migandi, sem er framslútandi hamar, nokkuð í landsuður frá Nauthól, þaðan liggja landamerkin beina stefnu í norðurátt að stórum kletti eða steini í vestanverðri Öskjuhlíð, sem á er klappað orðið :Landamerki og þar undir ártalið 1839 og ofan á hann kross (X). - Úr þessum steini eru landamerki bein lína í Stein einn syðzt og austast í Skildingarneshólum, sem og er á klappað orðið: Landamerki og þar undir ártalið 1839, þaðan eru landamerki bein lína í Lambhól, niðri við Skerjafjörð, úr því ræður Skerjafjörður vestur að garði þeim, sem til forna hefir hlaðinn verið frá sjó austanvert við Tjarnarhúsavirkni og vestanvert við Kaplaskjól, beina stefnu norður yfir nesið og í vesturendann á Eiðstjörn,

2.

- og sem nefndur er steinbogi, og er
3. garður þessi landamerki bæjarlandshins að vestanverðu.
4. Að norðanverðu ræður Eiðstjörn austur á móts við tanga einn, sem gengur frá Eiðsgranda suður í Eiðstjörn austanverða, og skal þaðan draga línu yfir sker það við Eiðsgranda austanverðan, eru
er beri í miðja Reykjavíkurhólma, sem svo ~~þáxnefndik~~ nefndir, frá
því ræður Kollafjörður, unz Rauðarárland tekur við.
5. Landamerkin á milli Reykjavíkurlands að sunnan og Rauðarár að norðan, er lína, dregin beint frá upptökum Fúlutjarnarlæks vestur yfir Rauðarárholt í vörðu þá, sem stendur efst á holtinu og enn beint áfram yfir litla vörðu vestar í Rauðarárholti og niður í Rauðará (eða Rauðárlæk) en hún ræður Rauðarárlandi að vestanverðu.
6. Landakotsland er að eins hin umgirtu tún, svo sem þau nú eru, og
7. hið sama er um Götuhúsatún (núverandi tún Geirs Zoëga).
8. Þegar til landamerkjaa kemur millum Sels og Reykjavíkur, getum vér eigi betur séð, en land Sels sé að eins hin umgirtu tún, eptir því sem ~~þáxnefndik~~ garðarnir ráða umhverfis þau, þannig að það land vestanvert við Sel, sem óyrkt er, heyri eigi beinlinnis Seli til.
9. Bráðraðisland er heldur eigi meira en að eins tún það, sem var þá, þegar hinn núverandi eigandi þess keypti það nokkru fyrir 1860, en síðan hefir hann stækkað túnið mikið, og fáum vér eigi séð, að hann geti kallað útgræðslu þessa sína eign, né heldur myri þá, sem hann hefir ræktað sunnan fram Eiðstjarnar austanverðrar, og hið sama verður ofan á um blett þann, sem Bráðraðisgigandinn hefir umgirt og ræktað niðri við sjóinn, norðanvert við veginn, eða við endann á Eiðsgranda.

A hinn böginn getum vér eigi neitað því, að likindi eru til, að ^{Sel} ~~xix~~ hafi átt nokkurt tilkall til afnota útjarðar Reykjavíkur,

3.

að réttri tiltölu við bæinn og Hliðahús. En til þess að komast hjá rannsóknum á þessu atriði og ef til vill málaferlum, vildum vér ráða hinni heiðruðu þejarstjórn til, að sleppa kröfum sínum til þess lands, sem eigandi Bráðræðis nú þegar hefir grætt út og yrkt, þ.e.: útgræðslu Bráðræðsistúnsins, mýrar þeirrar, er hann þegar hefir yrkt við enda Eiðstjarnar og hins umgirta bleðts niðri við sjóinn, gegn því að hann sleppi að sínu leyti öllu tilkalli til nokkurs annars hluta útjarðar Reykjavíkur, eða þess lands, sem liggur fyrir utan áðurnefndar girðingar á Seli og Bráðræði.

10. Arnarholtsland er og aðgreint með girðingum frá þejarlandinu, þó svo, að utan Arnarholtstúns heyrir þar og til Nýþejarblettur, sem svo er nefndur, fyrir austan Arnarholtstún og Klappartún.

11. Nýatún suður frá Hólavelli go Landakotstúni, svo sem það nú er umgirt með steingarði.

Reykjavík h. 15.febrúar 1883

Rk

E.Th.Jónasson H.K.Friðriksson G. Þórðarson

Nefndarálit þetta er samþykkt af þejarstjórninni á fundi hennar
15.febr. 1883

Vottar
E.Th. Jónasson

Eftir at vjer undirkenfaltir höfumr epkar
bodi himar heitrustu bejar-
stjórnar á fundi 21. dags
decemberi 1882 höfum
raunvakad til þjólf spæ, sem
vjer höfum hafð undir
hárdum og gehad aflat,
vidvægandi landamerki-
um Reykjavíkur lands,
verða landamerki spæ,
sem mi skal gneis a.

1. Át austanverðu verða
landamerkin: Fulltjarn-
arstokur frá 87°, það sem
hann norr uppræð Kringlu-
mýni; og inn upptökum hans;
éda þa þær sem hann far er
ordinn ad eisnum stórk
sjósherdingu heims aðalur
Kringlumýni; og íst aðalur
yfir Óskjuhlíð, að Faxakelbu,
sem er austarvernd veit fott
vegrvegin, og náður í haumar spæ
vid fott veg sem er austarkur vid
vegin, og nefndur er Hau-
audi.

2. Át sunnarverðu verða laula-
merkin ~~fra~~ Fornveyur frá Hengunda
og vestur ad Hauzahamri, eða
sem eisnig er nefndur Hug-
audi, sem en ~~hann~~ fram-
leitandi hanna, nokkuð
~~almenning~~ frá Nauthól; þaðan
lyggja landamerkin finna
séfum i norðurátt, ad itórus
kletti eða heis að ~~ett~~ i
vertarvertri Óskjuhlíð, sem
á er klappad órlátið 1839. Lontid: Landamerki, og þarunder

og ofari að haum kross (X).

Urr ~~þetmuni~~ Steinir eru laudar
mori beins lina í sunnsteind
eins suðan ^{í vestri} og austan
og austanverðt i Skildisga-
hesheiði, sem og er a'
klappadr ~~1839~~ kross (X) og at-
~~skild~~ orðið Landamerki

og þar umvis ástalit 1839;
þáðan eru landamerki bens
lisa; Lainblótl, vidri vid
Skerjafjörð, ír þau vestur
Skerjafjörður verkar ad
garði þeins, sem til
fornu hefur klættus veit frá yó austan ^{verhald} ~~til~~ ~~ut~~ fjármá-
og vestan vest ~~til~~ kapla ^{seinnifluar} húsvirkid
skýld, móðor yfir netid,
og i' vesturstrandum a'
Eistkjöris, og þens neftukar en steinsbogi, og en gantur
at at norðarverðtu vestur ^{fjall} f. gantur þau
Eistkjöris, ~~þat~~ ^{austur} ~~þess~~ hús
verður verkar a' nef þeysa
niðri vid tanga eins
sem gergerur ur Eistgranda
outur; ~~þessi~~ Eistkjöri austanverðta, og skal þáðan
agfer tangi þáum i miðja Reykjavíkurs
~~holma~~ ~~þaum~~ ~~þessi~~ ~~þessi~~
sem wo eru neftukir;
ír þau vestur Hollafjörður
at ~~inn~~ i ur Rautarar
land tekur við.

f. Landamerkin a' millum
Reykjavíkurs lands ad sunn-
an og Rautarar dr ad norðan,
er lísa, dreyis beins ír upptökun
Fulufjarnartakki verkar
yfir Rautararholti i'
vordu þa', sem hender efti
a' holtum, og emi beins afam
yfir líttu vondre verkar i'
Rautararholti og níður i'

1. Raunaráseta Raunará-
set, en hún rætir ~~at~~ Rauná-
árlandi ad vestanverðu.

6. Lundakotsland er ad eins
hín umgjöldu líos, svo sem
þau nu eru, og

7. hót rausa er um Golu-
húsvatni (núverandi líos) gair föyd.

8. fegar til laundamarka Kómar
~~a seli~~ a' níllum Sel-
og Reykjavíkur, gekum
újer eigi teknar sýð, en
land Selr yje ad eins
hín umgjöldu líos, eptir
því sem gamtanir rada
um þverjós þau, þannigj,
at þa land verðarseld
við Sel, Þegni eigi sein. Þessi óyrkt er,
áinsí seli sel.

9. Bráðræðirland er heldur
eigi meira en ad eins
hín þad, sem var þá fegar
hún níverandi eignandi
þer Reykhi þad notkru
fyrir 1860.; en ritari
hefur þaum stekkt
fínið mikil, og þaum
yter eigi yfir, at ~~allar~~ ~~allar~~
~~allar~~ ~~allar~~ ~~allar~~ ~~allar~~
geti kallad útgáfu þau
sína eign, nje heldur myni
þa, sem þaum hefur rektar
~~með~~ ~~þaum~~ Eidskárunar
auktanverðar; og hót rau
verður ofan á inn ~~þ~~ blett
þau, sem Bráðræðirlandi
hefur umgjöld og rektar notd.

vid sjónum, móntaus Laugavegur,
vid vegnum, eta vid endum
á Eitri-graunda.

A' húris báinum gekum
vjer eigi neitad þut, ad ~~átt~~
líkindi eru til, ad sel
hafi átt nokkrum ~~um~~ tilföldum
tilkall til ~~úlfar~~ afustu
útgjontum Reykjavíkum, ad
rjóttu til tilföldum vid báinum
og Hlíðarhúsu. Þer til þur
ad Rauðarh. hjá rannsóknunum
d fætur atnito og ef til vilt
malafærslum, vildum vjer
vista heimri heidrunu þejar
stjórus til, ad steppa Knúlmun
sínum til þess lauso, seu
eigandi Bræðraelir mi
hegar hefur grett áh ug yrkh,
þ.e.: litargröðlu ~~þess~~ Bræð.
restir hérinn myrar þeinar,
er hauri ^{þegar} hefur yrkh vitenda
Eidsfjárrar, og þins um-
gjafa bleðtir níðri vid sjónum,
geyn pur' ad hauri Toleppi ^{ta'} húras báinum
ad sunn leysi ^{aungr} ~~ó~~ tilkalli
til nokkrum ^{aungr} blauta útgjonta
Reykjavíkum, eta þess lauso,
síms liggur fyrir utan
áturnefndar görti gær
á seli ^{og} Bræðrelí

10. Annarholtshús er og
atgreint með görtum, ~~þ~~
tra' þejarlaundinu, þarwo, ad
utan Annarholtshúsi hegar
þar og til Nýjaþejarbleðtar,
~~þess~~ tros er nefndur, fyrir
autan Artharholtshúsi, og
Kleypparkins.

11. Nýjakúsi, inntur frá Hola-
velli og Landakotskúsi,
Tros síms það mi en unigjós með þeim.